

UVODNIK

BRANKA ROTAR PANCE

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo
branka.rotar-pance@ag.uni-lj.si

Jubilejno 25. obletnico izdajanja revije zaokrožuje 33. številka *Glasbenopedagoškega zbornika Akademije za glasbo v Ljubljani*. V četrto stoletja je revija v slovenski in mednarodni prostor prispevala bogat fundus znanstvenih prispevkov z različnih področij in tematik glasbene pedagogike ter z njo povezanih ved. Tudi pričujoča številka vsebuje bogato paleto prispevkov, ki so uravnoteženo zastopani na treh področjih: glasbeni pedagogiki, kompoziciji in glasbeni teoriji, muzikologiji. Prispevka s področja glasbene pedagogike vključujeta mednarodno raziskovalno dimenzijo, ostali prispevki pa so usmerjeni v slovensko glasbeno ustvarjalnost, razvoj slovenske glasbene terminologije ter zgodovino slovenske glasbene pedagogike. K ozaveščanju bralcev o novoizdanih delih prispeva recenzija knjige, s katero je UL Akademija za glasbo zaključila praznovanje 80-letnice delovanja. Raziskovalno delo, ki ga na njej v okviru doktorskih študijskih programov opravljajo mladi raziskovalci, je zaključeno z javnim zagovorom doktorske disertacije in podelitvijo najvišjega znanstvenega naziva. Za raziskovalno področje ustanove ima javni zagovor doktorske disertacije enak pomen, kot ga ima na umetniškem področju koncert na odru najeminentnejše dvorane. V reviji to obeležimo z objavo izvlečka doktorske disertacije, ubranjene v času med izidoma predhodne in nove številke. Zaradi epidemioloških razmer je bila tokrat predstavljena disertacija prvič javno ubranjena prek aplikacije Zoom, kar je predstavljajo tudi poseben zgodovinski mejnik na doktorski študijski smeri Glasbena pedagogika.

Na UL Akademiji za glasbo se doslej ni namenjala večja pozornost kakovostni rasti pedagoškega izobraževanja in praktičnega usposabljanja instrumentalistov in pevcev – bodočih učiteljev v vertikali glasbenega šolstva na Slovenskem. Doseganje kompetenc in učnih izidov pedagoškega izobraževanja na področju pihalnih instrumentov prva raziskuje Karolina Šantl Zupan. V prispevku »Pedagoška praksa in pedagoške kompetence v procesu izobraževanja prihodnjih učiteljev pihal« tako v teoretičnem delu kot v raziskavi povezuje in primerja praktično izobraževanje na matični ustanovi z mednarodnim okoljem. Kompleksnost pedagoške prakse in razvoja pedagoških kompetenc predstavlja skozi stališča študentov in profesorjev. Predstavljeni izsledki predstavljajo neposreden izziv za podobne raziskave na drugih visokošolskih instrumentalnih in pevskih smereh, pri čemer velja v nove študije kot udeležence vključiti še zaposlovalce iz celotne vertikale glasbenega izobraževanja.

Tema glasbene ustvarjalnosti osnovnošolcev je prvo raziskovalno področje, ki ga je na Slovenskem predstavila in v doktorski disertaciji l. 1987 ubranila nestorska slovenske didaktike glasbe Breda Oblak. V naslednjih desetletjih je s svojimi prispevki, objavljenimi tudi v naši reviji, spodbudila raziskovalni interes za preučevanje področja glasbenega ustvarjanja v osnovnošolskih kurikulumih in pedagoški praksi tudi v mednarodnem regionalnem okolju. V tem kontekstu nov raziskovalni prispevek predstavlja črnogorska avtorica Jelena Martinović Bogojević z delom »Glasbena ustvarjalnost v osnovnošolskih učnih načrtih za glasbeno vzgojo v Črni gori in Sloveniji«.

»Analiza kompozicijskega stavka Alojza Srebotnjaka v orkestralni skladbi Slovenica« Tilna Slakana predstavlja inovativen analitični vpogled v obravnavano glasbeno delo. S poglobljeno sistematično analizo avtor prispeva k novi osvetlitvi celotnega Srebotnjakovega ustvarjalnega opusa in spodbuja k nadaljnjim raziskavam kompozicijskih elementov, značilnosti glasbenega izraza in pristopov pri obdelavi tematskega gradiva v drugih skladateljevih delih.

Razvoj slovenske glasbene terminologije je izzivajoča tema v času, ko globalizacija vpliva na vsa umetniška področja in smo priče izredno hitro razvijajočih se tehnologij ter njihove uporabe tudi na glasbenem področju. Svoja razmišljanja in pogled na nastanek in oblikovanje posameznih glasbenih pojmov v preteklosti ter na problematiko oblikovanja in uvajanja novih slovenskih terminov na glasbenem področju predstavlja Andrej Misson v prispevku »O glasbeni terminologiji pri pouku glasbene teorije in kompozicije«. Goto vo bo bralce spodbudil k lastnemu razmišljanju in predstavitvi pogledov na razvoj slovenske glasbene terminologije ter s tem prispeval k novim strokovnim in znanstvenim razpravam.

»Kitarske šole slovenskih avtorjev od Adolfa Gröbminga do Stanka Preka« so tretji prispevek Branislava Rauterja, objavljen v naši reviji. Tokrat se je usmeril na področje slovenskih kitarskih šol ter učbeniških gradiv, izdanih med letoma 1925 in 1950. V tem obdobju je bilo delovanje glasbenih učiteljev še izrazito polivalentno. Predstavljeni izsledki poglobljanja v zgodovino slovenske glasbene pedagogike spodbujajo k nadaljnjemu raziskovanju, kako so avtorji takratnih glasbenih učbenikov in priročnikov, kot sta bila npr. Adolf Gröbming in Stanko Prek, interdisciplinarno povezovali svoja glasbenopedagoška znanja in umetniške izkušnje na različnih predmetnih področjih.

Anja Ivec obravnava »Glasbeno delovanje Heriberta Svetela v Ljubljani«. Ob predstavitvi njegove življenjske poti ter glasbenikove vpetosti v delovanje kulturnih društev Slavec in Sloga orisuje širše kulturno-umetniško in družbeno dogajanje, ki je vplivalo na Svetelov profesionalni in osebni razvoj.

Ob jubileju UL Akademije za glasbo je izšla knjiga Darje Koter z naslovom *Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani – 80 let: 1919–2019*. Obsežno delo, ki je plod avtoričinega večletnega raziskovanja ter hkrati prvenstve-